

■ obszary znacznego narażenia na zachorowania
 ▨ obszary umiarkowanego narażenia na zachorowania

Kleszczowe zapalenie opon mózgowych i mózgu

- Diagnostykę w kierunku KZM wykonuje Pracownia Wirusologii w WSSE w Poznaniu.
- Badania wykonywane są metodą ELISA, służą do stwierdzenia ostrego lub niedawno przebytego zakażenia wirusem, względnie wykrywanie przeciwciał poszczepiennych w ludzkiej surowicy krwi w klasie IgM i IgG.
- KZM jest chorobą wirusową przenoszoną przez kleszcze, największe znaczenie odgrywa kleszcz *Ixodes ricinus* – kleszcz pospolity. Do zakażenia może dojść także przez spożycie surowego mleka zakażonych zwierząt.

- Światowa Organizacja Zdrowia definiuje KZM jako ciężką, ostrą chorobę zakaźną OUN, która może prowadzić do zgonu lub trwałych następstw neurologicznych u 35-58% pacjentów. W ciągu ostatnich 30 lat zachorowalność na KZM zwiększyła się o 400%
- Za teren endemiczny KZM uważa się całą Europę Środkową. W Polsce regionami zwiększonego ryzyka są województwa: Podlaskie, Warmińsko – Mazurskie, Dolnośląskie, Lubelskie, Opolskie i Mazowieckie.
- Kleszcze najczęściej bytują na obszarach przejściowych między dwoma różnymi typami roślinności: skrajach lasów i łąk, polanach nad rzekami i stawami, w miejscach gdzie las liściasty przechodzi w iglasty oraz obszarach porośniętych paprociami, jeżynami, czarnym bzem lub leszczyną. Sezon aktywności kleszczy zaczyna się od marca i trwa do listopada. Typowymi miejscami ukłucia człowieka przez kleszcza są: okolice głowy, uszu, zgięcia dużych stawów, ręce, stopy.
- Jak zapobiegać KZM?
 - odpowiednio ubierać się na „łono natury” (długie rękawy, długie nogawki wpuszczone w buty, nakrycie głowy)
 - stosować środki odstraszające kleszcze
 - w przypadku znalezienia kleszcza na skórze należy go możliwie szybko usunąć najlepiej przy pomocy pompki dostępnej w aptekach lub pincety, wyciągnąć go prosto, bez kręcenia, nie zgniatając. Przed usunięciem nie należy stosować środków odkażających, tłuszczu, nafty, a po usunięciu miejsce ukąszenia zdezynfekować.
- Na KZM chorują dzieci i dorośli, u części osób choroba przebiega łagodnie. W innych przypadkach przebieg jest dwufazowy:
 - I faza – pojawia się po 7-14 dniach po ukąszeniu – gorączka i objawy grypopodobne trwają około tygodnia
 - II faza – bóle głowy, gorączka, wymioty, nudności, utrata przytomności i zespół objawów neurologicznych
- Szczepienia przeciwko KZM są szczepieniami zalecanymi przez GIS